

НОМ ҮНДҮРҮЛГЕЗИН БЕДИК ДЕНЕЛЧЕ

Бистиң чуртувуста ном үндүрүлгезин улуг хемчээлдиге калбаргып чорудуп турары болза, коммунисттик партия болгаш Совет чазак чоңуну культурулу өздүлгезинге улуг сагыш салып турарынын база бир көскү херечизи болур. Совет Эвилелинде чыл бүрүдө үнүп турар номнарын тиражы революция мурнуундагы Россиянына дөмөйлөргө оортан он катап хөй болуп турарын чугаалаарга четчир факт болур.

Идеология айтырларынын талазы-биле ВКП(б) ТК-нын доктаалдары болгаш эш Сталиннин айтышкыннары болза, большевик парлаганың бүгү ажалдакчыларынын дайынчы программазы болуп турар. Ном үндүрер черин ажалдакчылары болза, бистиң парлагавыстың бүгү ажалдакчылары-биле бир дөмөй большевик партияның политиказын боттарынын ажылынга удуртулга болдулар. Бистиң номнарымыс болза, совет патриотизмнин идеяларын, улустарның найыралын пропагандалаар болгаш совет нийтиледиги мораль-политиктиг чангыс эвни көргүзөр ужуруд.

«Звезда» болгаш «Ленинград» журналдарын дугайында ВКП(б) ТК бодунун доктаалында мынчаар айткан: «Делегейде эң-не муракчы совет литератураңың күжү болза, оң сонуургалдарында чоңуну сонуургалдарында өске, күрүенин сонуургалдарында өске кандыг-даа сонуургалдар чогуңда. Совет литератураңың сорулгазы болза, аныак өскенин шын кижизидеринге күрүнеге дузалаары, оларнын культура талазы-биле хереглелдерин хандырып, аныак өскенин хөглүг-чоргаар, бодуну херезини шынныгына бузурээр, каядыг-даа бергелерден кортпас, харны ону ажып тилээринге белен кылдыр кижизидери болур».

Бистиң чуртувуста ном үндүрүлгезин улуг хемчээлдиге калбаргып чорудуп турары болза, коммунисттик партия болгаш Совет чазак чоңуну культурулу өздүлгезинге улуг сагыш салып турарынын база бир көскү херечизи болур. Совет Эвилелинде чыл бүрүдө үнүп турар номнарын тиражы революция мурнуундагы Россиянына дөмөйлөргө оортан он катап хөй болуп турарын чугаалаарга четчир факт болур.

Идеология айтырларынын талазы-биле ВКП(б) ТК-нын доктаалдары болгаш эш Сталиннин айтышкыннары болза, большевик парлаганың бүгү ажалдакчыларынын дайынчы программазы болуп турар. Ном үндүрер черин ажалдакчылары болза, бистиң парлагавыстың бүгү ажалдакчылары-биле бир дөмөй большевик партияның политиказын боттарынын ажылынга удуртулга болдулар. Бистиң номнарымыс болза, совет патриотизмнин идеяларын, улустарның найыралын пропагандалаар болгаш совет нийтиледиги мораль-политиктиг чангыс эвни көргүзөр ужуруд.

«Звезда» болгаш «Ленинград» журналдарын дугайында ВКП(б) ТК бодунун доктаалында мынчаар айткан: «Делегейде эң-не муракчы совет литератураңың күжү болза, оң сонуургалдарында чоңуну сонуургалдарында өске, күрүенин сонуургалдарында өске кандыг-даа сонуургалдар чогуңда. Совет литератураңың сорулгазы болза, аныак өскенин шын кижизидеринге күрүнеге дузалаары, оларнын культура талазы-биле хереглелдерин хандырып, аныак өскенин хөглүг-чоргаар, бодуну херезини шынныгына бузурээр, каядыг-даа бергелерден кортпас, харны ону ажып тилээринге белен кылдыр кижизидери болур».

Бистиң чуртувуста ном үндүрүлгезин улуг хемчээлдиге калбаргып чорудуп турары болза, коммунисттик партия болгаш Совет чазак чоңуну культурулу өздүлгезинге улуг сагыш салып турарынын база бир көскү херечизи болур. Совет Эвилелинде чыл бүрүдө үнүп турар номнарын тиражы революция мурнуундагы Россиянына дөмөйлөргө оортан он катап хөй болуп турарын чугаалаарга четчир факт болур.

Идеология айтырларынын талазы-биле ВКП(б) ТК-нын доктаалдары болгаш эш Сталиннин айтышкыннары болза, большевик парлаганың бүгү ажалдакчыларынын дайынчы программазы болуп турар. Ном үндүрер черин ажалдакчылары болза, бистиң парлагавыстың бүгү ажалдакчылары-биле бир дөмөй большевик партияның политиказын боттарынын ажылынга удуртулга болдулар. Бистиң номнарымыс болза, совет патриотизмнин идеяларын, улустарның найыралын пропагандалаар болгаш совет нийтиледиги мораль-политиктиг чангыс эвни көргүзөр ужуруд.

«Звезда» болгаш «Ленинград» журналдарын дугайында ВКП(б) ТК бодунун доктаалында мынчаар айткан: «Делегейде эң-не муракчы совет литератураңың күжү болза, оң сонуургалдарында чоңуну сонуургалдарында өске, күрүенин сонуургалдарында өске кандыг-даа сонуургалдар чогуңда. Совет литератураңың сорулгазы болза, аныак өскенин шын кижизидеринге күрүнеге дузалаары, оларнын культура талазы-биле хереглелдерин хандырып, аныак өскенин хөглүг-чоргаар, бодуну херезини шынныгына бузурээр, каядыг-даа бергелерден кортпас, харны ону ажып тилээринге белен кылдыр кижизидери болур».

Бистиң чуртувуста ном үндүрүлгезин улуг хемчээлдиге калбаргып чорудуп турары болза, коммунисттик партия болгаш Совет чазак чоңуну культурулу өздүлгезинге улуг сагыш салып турарынын база бир көскү херечизи болур. Совет Эвилелинде чыл бүрүдө үнүп турар номнарын тиражы революция мурнуундагы Россиянына дөмөйлөргө оортан он катап хөй болуп турарын чугаалаарга четчир факт болур.

Идеология айтырларынын талазы-биле ВКП(б) ТК-нын доктаалдары болгаш эш Сталиннин айтышкыннары болза, большевик парлаганың бүгү ажалдакчыларынын дайынчы программазы болуп турар. Ном үндүрер черин ажалдакчылары болза, бистиң парлагавыстың бүгү ажалдакчылары-биле бир дөмөй большевик партияның политиказын боттарынын ажылынга удуртулга болдулар. Бистиң номнарымыс болза, совет патриотизмнин идеяларын, улустарның найыралын пропагандалаар болгаш совет нийтиледиги мораль-политиктиг чангыс эвни көргүзөр ужуруд.

«Звезда» болгаш «Ленинград» журналдарын дугайында ВКП(б) ТК бодунун доктаалында мынчаар айткан: «Делегейде эң-не муракчы совет литератураңың күжү болза, оң сонуургалдарында чоңуну сонуургалдарында өске, күрүенин сонуургалдарында өске кандыг-даа сонуургалдар чогуңда. Совет литератураңың сорулгазы болза, аныак өскенин шын кижизидеринге күрүнеге дузалаары, оларнын культура талазы-биле хереглелдерин хандырып, аныак өскенин хөглүг-чоргаар, бодуну херезини шынныгына бузурээр, каядыг-даа бергелерден кортпас, харны ону ажып тилээринге белен кылдыр кижизидери болур».

Трудоденьге тараа аванызын берген

СТАВРОПОЛЬ. Крайның колхозтарында трудоденьге тараа аванызын берип элегей берген. Аполонский районнун «Коммунистический маяк» деп колхозу бир трудоденьге 3,5 килограмм кызылтыс берип турар. Колхозчу Евдокия Колмыкова 192 пуд кызылтыс алган, 180 пуд

тү колхозчу Николай Чернухинге берген. Крайның өске-даа районнарынын колхозтары трудоденьге аваныга хөй тарааларны берип турар. (СЭТА).

Хөмүр даш тывыжының сес айларының планы күсүетинген

КАРАГАНДА. Август 15-те № 31 шахтаның коллективти хөмүр даш тывыжының сес айларының планын хуусаа бетинде күсүеткен. Чыд планын аягыр 25 муң тонна хөмүрү

казар деп дагжылар хулээлге алганнар. Ол хулээлге күсүетинген. Шахта 44 муң тонна пландан аягыр оттулар чүлдү хереглелчилерге чоруткан. (СЭТА).

Кыдат Улус Республиканың чазак төлээлеринин Москвада келгени

Кыдат Улус Республиканың Күрүенин Административтиг Чөвүлелинин Премьери болгаш Даштыкы Херектер Министри Чжоу Энь-лай август 17-де Москвада келген. Оон-биле кады Күрүенин Административтиг Чөвүлелинин Премьеринин оралакчызы Чэнь Юнь, Күрүенин Административтиг Чөвүлелинин чанында Сан-хөө экономика комитединин даргазынын оралакчызы Ли Фу-чунь, Улустун-револююсчу шериг чөвүлелинин кол штабынын начальнигинин оралакчызы Су Юй, Аар улутпунуң министри Ван Хао-шоу, одалга улутпунуң министри Чэнь Юй, Сан-хөө экономика комитединин секретариатынын начальниги Сун Шао-энь, Кыдат Улус Республиканың Шериг-Агаар Күштеринин командьлакчызы Лю Я-лоу, Кыдат Улус Республиканың Шериг-Далай Флотунуң командьлакчызынын оралакчызы Ло Шунь-чу, Кыдат Улус Республиканың артиллериязынын командьлакчызынын оралакчызы Цю Чуан-чэн, Машина туудушкун улутпунуң Министринин оралакчызы Ван Хао-хань, Почта, телеграф болгаш телефон Министринин оралакчызы Ван Чжен, Кыдат Улус Республиканың Даштыкы Херектер Министринин политиктиг секретари Ши Чжэ, Кыдат Улус Республиканың Даштыкы Херектер Министрствозунуң СССР болгаш Чөөн Европа чурттарынын килдизинин начальниги Сюй И-синь, Кыдат Улус Республиканың Даштыкы Херектер Министрствозунуң Азия килдизинин начальниги Чэнь Ця-кан.

Келгеннерни төп аэродромга уткааннар болза: ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын оралакчылары В. М. Молотов, А. М. Микоян, Н. А. Булганин, ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министри А. Я. Вышинский, Даштыкы Садыг Министри П. Н. Кумькин, ССРЭ-нин Кыдат Улус Республикада Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччини А. С. Панюшкин, Моссветиниң даргазы М. А. Яснов, Даштыкы Садыг Министринин оралакчызы А. А. Павлов, ССРЭ-нин Кыдат Улус Республикада садыг төлээлекчи В. П. Мигунов, генерал-полковник М. С. Малинин, контр-адмирал В. Д. Яковлев, ужар-чүлдүн генерал-лейтенанты П. И. Брайко, Москва хоорайнын кометандызы генерал-лейтенант К. Р. Синялов, ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министрствозунуң 1-ги Ыраккы Чөөн-чү килдизинин Эргелекчизи Н. Т. Федоренко, Даштыкы Садыг Министрствозунуң Чөөн-чүк эргелигинин начальниги М. И. Сладковский. ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министрствозунуң Протокол килдизинин Эргелекчинин оралакчызы В. В. Пастоев.

Келгеннерге ол ышкаш ужурашканнар болза: Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччин база Кыдат Улус Республиканың чазак төлээлеринин кижигуну Чжан Вэнь-тянга баштаган Кыдат Улус Республиканың чазанын ССРЭ-де Дипломаттыг составы, Болгариянын Улус Республиказынын Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччини С. Благоева, Моол Арат

Келгеннерни төп аэродромга уткааннар болза: ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын оралакчылары В. М. Молотов, А. М. Микоян, Н. А. Булганин, ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министри А. Я. Вышинский, Даштыкы Садыг Министри П. Н. Кумькин, ССРЭ-нин Кыдат Улус Республикада Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччини А. С. Панюшкин, Моссветиниң даргазы М. А. Яснов, Даштыкы Садыг Министринин оралакчызы А. А. Павлов, ССРЭ-нин Кыдат Улус Республикада садыг төлээлекчи В. П. Мигунов, генерал-полковник М. С. Малинин, контр-адмирал В. Д. Яковлев, ужар-чүлдүн генерал-лейтенанты П. И. Брайко, Москва хоорайнын кометандызы генерал-лейтенант К. Р. Синялов, ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министрствозунуң 1-ги Ыраккы Чөөн-чү килдизинин Эргелекчизи Н. Т. Федоренко, Даштыкы Садыг Министрствозунуң Чөөн-чүк эргелигинин начальниги М. И. Сладковский. ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министрствозунуң Протокол килдизинин Эргелекчинин оралакчызы В. В. Пастоев.

Келгеннерге ол ышкаш ужурашканнар болза: Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччин база Кыдат Улус Республиканың чазак төлээлеринин кижигуну Чжан Вэнь-тянга баштаган Кыдат Улус Республиканың чазанын ССРЭ-де Дипломаттыг составы, Болгариянын Улус Республиказынын Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччини С. Благоева, Моол Арат

Москвада чедип келгенин таварыштыр Кыдат Улус Республиканың Улустун Төп Чазаның Күрүенин Административтиг Чөвүлелинин Премьери Чжоу Энь-лайның аэродромга чугаалаан чугаазы

Эргим эштер! Дарга Мао Цзе-дуннун даалгазы-биле мен болгаш Кыдат Улус Республиканың бүгү чазак төлээлери Москвада чедип келген, ол болза, биске канчаар-даа аажок аас-кежик болур. 1950 чылда Кыдат Улус Республика-биле Совет Социалисттик Республикаларын Эвилелинин аразында найыралдын, эвилелдин болгаш бот-боттарынга дузалажырынын дугайында чарданган керээ болза, ийи улуг күрүнелерин—Кыдат Улус Республиканың болгаш Совет Социалисттик Республикаларын улустарынын аразында быжыг үзүлбөс найыралын чыңында илгерейлээшкини болур. Ыраккы Чөөн-чүк болгаш бүгү делегейге тайбынны болгаш айыла чок чорукту хандыраарынын херезинге бистиң ол күчүлүк база тилетирбес эвилелисттик кайы хире улуг рольдуг болуп турарын херек кырында бар барым-даалардан бузуреп болур.

Бистиң улуг эвилелчиствиниң—Совет Эвилелинин коммунизмни тургузурарын херезинде чедип алган чырыткыланчак тилелгелери дээр Кыдат улус чүрээнин ханызындан амыр мендизин айтырып, байыр чедирип тур. Ол тилелгелер болза, чүгле совет улустун чедип алышкыны эвес, харын делегейин тайбынга ынакшыдыг бүгү улустарын чедип алышкыны болур деп Кыдат улус эки билит турар, азы ол тилелгелер бүгү делегейге тайбын дээр туржуп турар күштү дика күштелдирип турар.

Даштыкынын империализминин эжелелин болгаш Гоминданнин реаксылыг бөлүүн дүжүргөн соонда эрткен үш чылдын дургузунда Кыдат Улус Республика Кыдаттын коммунисттик партиязынын болгаш дарга Мао Цзе-дуннун шын удуртулузынын ачызында, бүгү Кыдат улустун күженишкенинин ачызында, а ол ышкаш совет чазактын болгаш совет улустун талазындан изиг дузаламчызынын ачызында чуртун иштинге турган болгаш оортан даш-каартан болуп турган язым-бурелгелери ажып тилеэн болгаш күрүне тургузушкунунун бүгү-ле уюстурунга канчаар-даа аажок улуг чедиркинин чедип алган.

Кыдат Улус Республикага Генерал-директор Сталиннин удуртулузы-биле совет чазактын болгаш совет улустун көргүзүп турар акы-дунманын, ак-сеткилди дузалал-

Келгеннерни төп аэродромга уткааннар болза: ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын оралакчылары В. М. Молотов, А. М. Микоян, Н. А. Булганин, ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министри А. Я. Вышинский, Даштыкы Садыг Министри П. Н. Кумькин, ССРЭ-нин Кыдат Улус Республикада Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччини А. С. Панюшкин, Моссветиниң даргазы М. А. Яснов, Даштыкы Садыг Министринин оралакчызы А. А. Павлов, ССРЭ-нин Кыдат Улус Республикада садыг төлээлекчи В. П. Мигунов, генерал-полковник М. С. Малинин, контр-адмирал В. Д. Яковлев, ужар-чүлдүн генерал-лейтенанты П. И. Брайко, Москва хоорайнын кометандызы генерал-лейтенант К. Р. Синялов, ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министрствозунуң 1-ги Ыраккы Чөөн-чү килдизинин Эргелекчизи Н. Т. Федоренко, Даштыкы Садыг Министрствозунуң Чөөн-чүк эргелигинин начальниги М. И. Сладковский. ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министрствозунуң Протокол килдизинин Эргелекчинин оралакчызы В. В. Пастоев.

Келгеннерге ол ышкаш ужурашканнар болза: Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччин база Кыдат Улус Республиканың чазак төлээлеринин кижигуну Чжан Вэнь-тянга баштаган Кыдат Улус Республиканың чазанын ССРЭ-де Дипломаттыг составы, Болгариянын Улус Республиказынын Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччини С. Благоева, Моол Арат

Келгеннерни төп аэродромга уткааннар болза: ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын оралакчылары В. М. Молотов, А. М. Микоян, Н. А. Булганин, ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министри А. Я. Вышинский, Даштыкы Садыг Министри П. Н. Кумькин, ССРЭ-нин Кыдат Улус Республикада Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччини А. С. Панюшкин, Моссветиниң даргазы М. А. Яснов, Даштыкы Садыг Министринин оралакчызы А. А. Павлов, ССРЭ-нин Кыдат Улус Республикада садыг төлээлекчи В. П. Мигунов, генерал-полковник М. С. Малинин, контр-адмирал В. Д. Яковлев, ужар-чүлдүн генерал-лейтенанты П. И. Брайко, Москва хоорайнын кометандызы генерал-лейтенант К. Р. Синялов, ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министрствозунуң 1-ги Ыраккы Чөөн-чү килдизинин Эргелекчизи Н. Т. Федоренко, Даштыкы Садыг Министрствозунуң Чөөн-чүк эргелигинин начальниги М. И. Сладковский. ССРЭ-нин Даштыкы Херектер Министрствозунуң Протокол килдизинин Эргелекчинин оралакчызы В. В. Пастоев.

Келгеннерге ол ышкаш ужурашканнар болза: Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччин база Кыдат Улус Республиканың чазак төлээлеринин кижигуну Чжан Вэнь-тянга баштаган Кыдат Улус Республиканың чазанын ССРЭ-де Дипломаттыг составы, Болгариянын Улус Республиказынын Оңза болгаш Бүрүн эргелиг Эччини С. Благоева, Моол Арат

Кыдат Улус Республиканың чазак төлээлеринин составы

Кыдат Улус Республиканың чазак төлээлеринин составын моон адаанда чарлап турар: Төлээлерин баштыны Чжоу Энь-

лай, төлээлерин кижигунерп—Чэнь Юнь, Ли Фу-чунь, Чжан Цзинь-тянь, Су Юй, төлээлерин чөвүлекчилери—Ван Хао-шоу, Чэнь Юй,

Сун Шао-энь, Ло Я-лоу, Ло Шунь-чу, Цю Чуан-чэн, Ван Дао-хань, Ван Чжен, Ши Чжэ, Сюй И-синь, Чэнь Ця-кан.

Комбайн-биле ажаап алышкынын мастери

ЛЕНИНГРАДСКАЯ. (Краснодар край). Чурттун сурагылы комбайн-район Социалист Күш-ажылдык Маадыр Д. Гонтарь бодунуң хулээлгезин Чөөн талакы МТС-тен чедиркинин биле күсүеткен. «Сталинец-6» деп комбайнның бункеринден сес муң центнер тараа дужаар тургаш комбайнер дос муң чыгы центнер тарааны берген. Бастырган тарааның хөй кезин шанта арыглавайн элеваторже чорудупкан. Дмитрий Гонтарь тарааның шакындыг арыг чоруун бодунуң комбайнынга үш дугааргы арыглаашкыны кылдыр кезекти чогаадып кылгаш таарыштыр тургузуп алганынын ачызында чедип алган.

Тарааны орайтап бышканынын чылдаганындан крайның мурнуу болгаш төп районнарындын комбайнерларындык дика орайтап ажаап алышкынычче эгелеп кирген, Дмитрий Гонтарь бодунун алган хулээлгезин 10 хонук дургузуңда күсүеткен.

Оң комбайн агрегада болза, муракчы дуржулганын школазы болуп турар. Маңаа бө чылын Ленинградская районнун он-он аныак комбайнерлары өөрөнгөн.

КИЕВ. Украинанын мурнуу талакы областтарынын колхозтары бода тараалар культуруларын ажаап алырын доозуп турар. Ол ажалдын шиттирдиг ролу механизаторларда болур. Республиканың ховуларында тараа культуруларынын дөрттүн үш хуузуң комбайн-биле ажаап ап турар, а мурнуу талакы областтарда—тараанын 90—95 хуузуң ажаап ап турар.

Комбайн-биле ажаап алышкынын чүс-чүс мастерлери машиналар-

Тарааны орайтап бышканынын чылдаганындан крайның мурнуу болгаш төп районнарындын комбайнерларындык дика орайтап ажаап алышкынычче эгелеп кирген, Дмитрий Гонтарь бодунун алган хулээлгезин 10 хонук дургузуңда күсүеткен.

Оң комбайн агрегада болза, муракчы дуржулганын школазы болуп турар. Маңаа бө чылын Ленинградская районнун он-он аныак комбайнерлары өөрөнгөн.

КИЕВ. Украинанын мурнуу талакы областтарынын колхозтары бода тараалар культуруларын ажаап алырын доозуп турар. Ол ажалдын шиттирдиг ролу механизаторларда болур. Республиканың ховуларында тараа культуруларынын дөрттүн үш хуузуң комбайн-биле ажаап ап турар, а мурнуу талакы областтарда—тараанын 90—95 хуузуң ажаап ап турар.

Комбайн-биле ажаап алышкынын чүс-чүс мастерлери машиналар-

Кызыл районнун «Черби» колхозу август 15-те дүжүт ажалгазынга кирген. Боду октаар үш машина тараа кезилдезинде ажалдап турар. Оң кырынга ам-даа үш машина немежил кирер.

Машинистер Чооду Николай, Маады Кавай-оол олар хулде 4 ганы кестирер нормалыг тургаш, 4,5 ганы кестирип турарлар. Сноп багалакчылары Родинова, Скакова, Каваа олар сноп багалаарынын нормалын база ажып күсүедип турарлар. Дүжүт ажалгазынга массалы-биле кирериниң бетинде бүгү белеткели доозар дээр колхозчуларын чамдыгы тус-тус ажалдарда белеткели чорудуп турар.

Планын ажып күсүеткен

Чөөн-Хемчик районнун чамдык сумулары 1952 чылдын август 10-да күрүнеге дужаар эг болгаш дүк планын ажып күсүедип, күрүне-биле үзе санашканнар.

Хөндөргей суму Совети (даргазы эш Сангыр-оол, партия эге организация секретари эш Агбан-Шырап) күрүнеге дужаар эг планын 108,7 хуу, дүк планын 109 хуу күсүеткен.

Чадаана суму Совети (даргазы эш Шыгыр-оол, партия эге организация секретари эш Төгүс) күрүнеге дужаар эг планын 100,2 хуу, а дүк планын 104 хуу күсүеткенер.

Көдээ ажил-агыйнын мурнакчыларын чүнүн дугайында Ленин ордени-биле шаңнаарыл

Сиген белеткелин кошкадып болбас

Ала-чаягаарлааш-кында кирген

Эрзин районда «Сталинчы орук» колхоз бо чылын мал чеминге 33.500 центнер сигени белеткээр тургаш, август 10-га чедир 4814 центнерни азы планын чүгле 14,37 хуу күүседип турар.

Сиген кезилдезинде колхоз бодунун бар-ла күжүн мөөнүнүн. Чижээ, 88 кижиге сиген кестирер 10 машиналык, 62 кол кадырлык, 76 атыгы болгаш еске-даа үрүмек чепсек-херекселдиге ажилдап турар хирезинде-ле сиген кезилдезинин мындыг денди багай чоруп турарынын чылдагына чүдөл? Ол болза, ажилды боттуп удуруптайн, күш-ажылды чөп организаставан турарында болур. Сиген кезилдезинин тус-тус бөлүктөрүндө ажилды бодурукчулукун бердилер, хунде доктааткан ажил нормазын күүседип дээш өзүлүк демисел чоруван турар. Ажилдын кончү өрөк-үңелин шагын барымдала-вас, ажил шагынын үезинде ырай бээр шабар, ажил хуну үзөр болгаш чепсек-херекселдин, аты-хөлүн камна-вас чоруктар бар.

Ынчаарга хову бригаданын ажилын кым удуруп турарыл, оон бригадир кымыл деп айтырчү бо үедө билдинмейн турар. Улустан дынаарга Серээдер бригадирлер турар, а Серээдерден айтырарга, мен эвес, бригадир Таргын болгай дээр, Таргынтан айтырарга, ону шуут билбес мен дээр.

Бир эвес «Сталинчы орук» колхозтун сиген белеткелинин ажилын бо хевээр ала-чаягаарлаашкынын байдалына чорудар болза, ниятин малын быжыг чөп суур-биле хандылары берге. Колхоз баштаар черден болгаш райондук көдээ ажил-агый килдизинин талазын шиптирлиг кемчеглер алыры негетинип турар.

К. ӨЛЗЕЙ.

Малга хөй чөмнү белеткөөр

Малга эки шынарлык чөм белеткээр чорук күрүнени мал өстүрер планын шевергин боттандырырга холбашкан чугула айтырыгын бирээзи. Улуг-Хем районда «Кызыл туу» көдээ ажил-агый артели (даргазы эш Кеңил, парторганизация секретари эш Сундуй) колхозчулары ажил-ишке чөп удуртканын-дан 710 тонна сиген ажаап алдыган. Бо чылгы силос салырынын планы 60 тонна, херек кырында артель 152 тоннаны кылып алган.

Мал чөм белеткээринин түлүк үезинде ажаа 50 кижиге доктаамал ажилдап турган. Ылангыя Чүлүк, Ламай, Савый-оол, Уйуук, Биче-оол Норжунама ышкаш кызыкмак, ажил нормазын үргүлүчү 150 хуудан ажыр күүседип турар мурнакчы организаторлар хөй.

Дүжүт алышыкыны-биле холбаштар амгы үедө сиген кезилдезинде тускайлай үскен бригада ажилдын темпизин улам дүңдүдүп турар. Малга эки шынарлык чөм белеткээринге кичээнгейн улам күштелдирер херек.

С. ЛОДАЙ.

Колхозта херэеженнер улуг күш

Иймедө Ленин аттыг көдээ ажил-агый артели Чөөн-Хемчик районда анык колхозтарын бирээзи. Кызымак күш-ажылдын түнөүндө артельдин төвү кончүп чараш суур кылдыр сайзырап турар.

Артельдин бодурулге планын, тудуг планын чогуур өйүндө шевергин боттандырырга колхозчу херэеженнер улуг күш болуп, ол ажалга мурнакчы киржип турар.

Тудуг бригаданында 60 ажыг херэеженнер бар. Тууыбу бодурулге-зинде 22 херэеженнер бо чылын план өзугаар 45 муу туйубуну кыган, ылангыя О. Чазын, Т. Мешке олар туйубу бодурунун нормазын 150—200 хуу чедир күүседип турар, оларда индиге организаторлар дыка хөй.

Чурт бодурулгезин улам калбартип сайзырадыр сорулга-биле артель саман кылып үндүрерин организастаан. Ол бодурулгеде 40 херэеженнер ажилдап, продуктузуна бедик шынарлык болдурбушкан планын ниятизи-биле ажыр күүседип турарлар.

Бо чылын саман-биле 200 инекке, 1000 хойга ийи кажаларына, бир куш фермазын база 2 автомашина турар гаражы тудуп дооскан. Ол чаа ажилга мергежил турар Бурунмаа, И. Хорлуу, Биче-Уруг ышкаш ажил-ишчилер үргүлүч немежил турар.

М. БАДЫ-НАЗЫН.

раан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 5000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 18 центнерни; сугаттыг бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 3000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 32 центнерни ажаап алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 7500 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 21 центнерни алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 2500 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 29 центнер дүжүттү алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 1000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 350 центнерни алганда;

д) сигеннер үезиннерин алыры-биле сиген тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 1000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 3,5 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 5,5 центнерни ажаап алганда.

Районнарның удуртуп ажилдакчылары

Бедик дүжүттү алганы дээш:

а) чазын чажып тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 200 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 400 центнерни алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 15.000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 21 центнерни ажаап алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 5000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 29 центнерни алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 2000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 350 центнер дүжүттү алганда;

д) сигеннер үезиннерин алыры-биле сиген тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 2000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 3,5 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 5,5 центнерни алганда.

ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун Чарлында айткан хемчээлдерин өзугаар көдээ ажил-агый культураларында бедик дүжүттү чедип алган колхозтар даргалары болгаш агрономдарын, колхозтарын болгаш совхозтарын хову ажилынын бригадаларынын бригадирлерин, эвено удуртукчуларын, МТС-терин болгаш районнарнын көдээ ажил-агый килдистеринин участка агрономдарын, МТС-теринин участка механиктерин, совхозтар салбырларынын участка гидротехниктерин, удуртукчуларын, агрономдарын, механиктерин болгаш гидротехниктерин, МТС-терин болгаш совхозтарын трактор бригадаларынын бригадирлерин база трактористтерин, совхозтарын директорларын, улуг агрономдарын, улуг механиктерин болгаш улуг гидротехниктерин Ленин ордени-биле шаңнаарда моор адаанда негелделер ыяавыла бар турда чорудар:

а) колхозтар көдээ ажил-агый продукцияларын контрактация болгаш ыяавыла дужаар чүүлдерин планын база МТС-терин ажилдап берген дээш натура төлевирин дужаарын күүсеткенде, а совхозтар—көдээ ажил-агый продукцияларын күрүнөгө дужаар планын күүсеткенде;

б) тарылга планын болгаш тарва культураларынын нияти чылдазынын планын, база мурнакчыларга быжыглап берген кол техниктиг культуранын дүжүдүн планын дүжүттү хемчээлинден куду эвисти күүседип алганда;

в) келир чылдын тарылгазынга кондициялыг үезиннер-биле колхозтарын болгаш совхозтарын хандырганга;

Ол ышкаш манаа немеде негелдери тургускан, ону тодаргайлаарга:

а) колхозтар даргаларына болгаш агрономдарына, совхозтар директорларына, улуг агрономдарына, улуг механиктеринге—колхозтар, совхозтар малдын баш санынын планын күүсеткенде болгаш колхозта дөртөн эвээш шөлдүн гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 4 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 6 центнерни ажаап алганда.

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 120 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 4 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 6 центнерни ажаап алганда.

МТС-терин директорларын, улуг агрономдарын болгаш кол инженерлерин

Бедик дүжүттү алганы дээш:

а) чазын тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 500 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 32 центнерни ажаап алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 7500 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 21 центнерни алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 2500 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 29 центнер дүжүттү алганда;

гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 400 центнерни алганда;

д) сигеннер үезиннерин алыры-биле сиген тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа, 60 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 4 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 6 центнерни алганда.

МТС-терин болгаш районнарнын көдээ ажил-агый килдистеринин участка агрономдарын, МТС-теринин участка механиктерин

Бедик дүжүттү алганы дээш:

а) чазын тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 600 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 19 центнерни; сугаттыг бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 300 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 34 центнерни ажаап алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 900 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 24 центнерни алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 300 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 34 центнер дүжүттү алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 200 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 400 центнерни алганда;

д) сигеннер үезиннерин алыры-биле сиген тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 60 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 4 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 6 центнерни алганда.

Совхозтарын салбырларынын удуртукчуларын, агрономдарын, механиктерин, трактор бригадаларынын бригадирлерин болгаш трактористтерин

Бедик дүжүттү алганы дээш:

а) чазын тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 300 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 400 центнерни алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 450 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 25 центнерни ажаап алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 150 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 36 центнерни алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 75 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 420 центнерни ажаап алганда;

д) сигеннер үезиннерин алыры-биле сиген тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 30 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө люшераны 5 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 6,5 центнерни ажаап алганда.

Совхозтарын директорларын, улуг агрономдарын болгаш улуг механиктерин

Бедик дүжүттү чедип алганы дээш:

а) чазын чажып тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 500 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 32 центнерни алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 900 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 24 центнерни алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 300 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 34 центнер дүжүттү алганда;

гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 450 центнерни ажаап алганда;

д) хөй чылдарда үнер сигеннерин үезиннерин алыры-биле сиген тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 15 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 5 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 6,5 центнерни ажаап алганда.

Колхозтарын болгаш совхозтарын эвено удуртукчуларын

Бедик дүжүттү алганы дээш:

а) чазын чажып тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 300 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 19 центнерни; сугаттыг бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 75 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 34 центнерни ажаап алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 450 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 24 центнерни алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 150 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 34 центнерни ажаап алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 300 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 19 центнерни; сугаттыг бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 75 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 34 центнерни ажаап алганда;

д) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 60 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 4 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 6 центнерни алганда.

Чангыс ийикпе, азы бөлүк хову ажилынын бригадаларында ажилдап берип турар МТС-тин трактор бригаданынын бригадирин

Бедик дүжүттү алганы дээш:

а) чазын чажып тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 200 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 22 центнерни; сугаттыг бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 50 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 39 центнерни ажаап алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 300 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 26 центнерни ажаап алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 150 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 34 центнер дүжүттү алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 40 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 400 центнерни ажаап алганда;

д) сигеннер үезиннерин алыры-биле сиген тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 30 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 4 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 6 центнерни алганда.

Колхозтарын болгаш совхозтарын хову ажилынын бригадаларынын бригадирлерин

Бедик дүжүттү ажаап алганы дээш:

а) чазын чажып тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 100 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 22 центнерни; сугаттыг бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 50 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 39 центнерни ажаап алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 150 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 26 центнерни ажаап алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 150 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 34 центнер дүжүттү алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 200 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 34 центнерни алганда;

д) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 300 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 26 центнерни ажаап алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 150 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 34 центнер дүжүттү алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 75 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 420 центнерни ажаап алганда.

Совхозтарын директорларын, улуг агрономдарын болгаш кол инженерлерин

Бедик дүжүттү алганы дээш:

а) чазын тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 500 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 32 центнерни алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 7500 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 21 центнерни алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 2500 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 29 центнер дүжүттү алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 1000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө 350 центнерни алганда;

д) сигеннер үезиннерин алыры-биле сиген тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 1000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 3,5 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 5,5 центнерни ажаап алганда.

Районнарнын удуртуп ажилдакчылары

Бедик дүжүттү алганы дээш:

а) чазын тарыыр кызыл-тасты тараан сугат чок бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 200 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 400 центнерни алганда;

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 15.000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 21 центнерни ажаап алганда;

в) чингетараан тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 5000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 29 центнерни алганда;

г) картофельди тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 2000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не 350 центнер дүжүттү алганда;

д) сигеннер үезиннерин алыры-биле сиген тараан бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 2000 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 3,5 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 5,5 центнерни алганда.

ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун Чарлында айткан хемчээлдерин өзугаар көдээ ажил-агый культураларында бедик дүжүттү чедип алган колхозтар даргалары болгаш агрономдарын, колхозтарын болгаш совхозтарын хову ажилынын бригадаларынын бригадирлерин, эвено удуртукчуларын, МТС-терин болгаш районнарнын көдээ ажил-агый килдистеринин участка агрономдарын, МТС-теринин участка механиктерин, совхозтар салбырларынын участка гидротехниктерин, удуртукчуларын, агрономдарын, механиктерин болгаш гидротехниктерин, МТС-терин болгаш совхозтарын трактор бригадаларынын бригадирлерин база трактористтерин, совхозтарын директорларын, улуг агрономдарын, улуг механиктерин болгаш улуг гидротехниктерин Ленин ордени-биле шаңнаарда моор адаанда негелделер ыяавыла бар турда чорудар:

а) колхозтар көдээ ажил-агый продукцияларын контрактация болгаш ыяавыла дужаар чүүлдерин планын база МТС-терин ажилдап берген дээш натура төлевирин дужаарын күүсеткенде, а совхозтар—көдээ ажил-агый продукцияларын күрүнөгө дужаар планын күүсеткенде;

б) тарылга планын болгаш тарва культураларынын нияти чылдазынын планын, база мурнакчыларга быжыглап берген кол техниктиг культуранын дүжүдүн планын дүжүттү хемчээлинден куду эвисти күүседип алганда;

в) келир чылдын тарылгазынга кондициялыг үезиннер-биле колхозтарын болгаш совхозтарын хандырганга;

Ол ышкаш манаа немеде негелдери тургускан, ону тодаргайлаарга:

а) колхозтар даргаларына болгаш агрономдарына, совхозтар директорларына, улуг агрономдарына, улуг механиктеринге—колхозтар, совхозтар малдын баш санынын планын күүсеткенде болгаш колхозта дөртөн эвээш шөлдүн гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 4 центнерни, мочак эвес дазылдыг пырейни 6 центнерни ажаап алганда.

б) тарва культураларын ниятизи-биле бүгү тарылга шөлдөрүнүн, ыңчалза-даа 120 гадан эвээш шөлдүн гектар бүрүзүндө-не люшераны 4 центнерни

